

PANCREATIC
CANCER EUROPE

Misli o raku pankreasa!

Razmislite o RP ranije! Rak pankreasa je trenutno 4. vodeći uzrok smrti od raka. Bez poboljšanja u dijagnostici, očekuje se da će postati drugi najveći uzrok smrti od raka do 2020. godine.

Kada uputiti pacijenta kod specijaliste?

1. Faktori rizika i istorija bolesti

- **starosna grupa od preko 50 godina** (mlađi pacijenti ne postoje)
- **dijabetes bez dobitka telesne težine**
- **pušenje**
- **konzumiranje alkohola**
- **gojaznost:** BMI od 25 ili iznad
- **istorija bolesti:** veći je rizik od razvoja raka pankreasa, ako je pacijent imao:
  - istoriju raka
  - gastrointestinalna inflamatorna oboljenja
  - porodični sindromi raka
  - hronični pankreatitis
  - nasledni pankreatitis
- **porodična istorija:** ljudi sa najmanje 2 rođaka sa rakom pankreasa.

2. Da li je vaš pacijent doživeo neki od sledećih simptoma?

U nastavku su predloženi ključni simptoma u cilju podrške dijagnostikovanju raka pankreasa kod svojih pacijenata.

znaci žutice

promenjene crevne navike: dijareja

mučnina

promenjene crevne navike: steatoreja

bol u srednjem delu leđa

bol u stomaku

neobjašnjiv i neželjen gubitak težine

duboka venska tromboza

pojava dijabetesa koji nije povezan sa dobijanjem na telesnoj težini

depresija

Ako vaš pacijent predstavi dva ili više faktora rizika i navedenih simptoma, treba ispitati i rak pankreasa.

3. Specifični profil visokog rizika

Kombinacija navedenih simptoma i relevantnih faktora rizika povećavaju verovatnoću da pacijent ima rak pankreasa. Pacijenti sa ovim specifičnim visoko rizičnim profilom trebaju biti pažljivo pregledani i ispitani na rak pankreasa.

Primer: Pacijent iznad 50 godina starosti koji puši, a koji predstavi 3 od najčešćih simptoma (na primer žuticu, bol u stomaku i neobjašnjiv gubitak težine), biće u visokom riziku da je dobio rak pankreasa i treba ga hitno uputiti specijalisti.

4. Kako dijagnostikovati / isključiti rak pankreasa?

- Najbolji način da se dijagnostikuje ili isključi dijagnoza raka pankreasa je visokokvalitetna kompjuterska tomografija (Multi-detektor-CT).
- Ako vaš pacijent predstavi kombinaciju sledećih simptoma, možda ćete morati da njega ili nju uputite specijalisti (gastrointestinalnom ili hepato-pankreatsko-žučnom timu) odmah (u roku od dve nedelje):
  - žutica
  - uporan neobjašnjiv bol u stomaku
  - i neobjašnjiv gubitak težine
- Ako sumnjate na rak pankreasa kod vašeg pacijenta, sprovedite testove ili uputite svog pacijenta specijalisti gastroenterologu!

Evropska platforma o raku pankreasa za više zainteresovanih strana sastoji se od evropskih eksperata, akademika, pacijenata, kliničkih lekara i kreatora politike koji su posvećeni podizanju svesti o raku pankreasa sa ciljem da se poboljšaju standardi nege, dijagnostike i prikupljanje podataka za pacijente koji boluju od raka pankreasa širom Evrope. Za dodatne informacije molimo pogledajte naš vebsajt (www.pancreaticcancereurope.eu). Platforma je finansijski podržana od Celgene-a i Baxalta-e. Baxalta now part of Shire.